

Zamawiający:

Gmina Miasto Boguszów-Gorce

Jednostka projektowa:

Ekolog Sp. z o.o.

ul. Świętowidzka 6/4
61-058 Poznań
tel./fax: (61) 877 06 05

Nazwa opracowania:

Raport
o oddziaływaniu na środowisko
przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu
narciarskiego orczykowego, na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego Góra
Dzikowiec w Boguszowie-Gorcach”

- uzupełnienie na podstawie pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
znak WOOŚ.4242.128.2015.AMK z dnia 09.12.2015r.

Autor opracowania: mgr Anna Grabowska-Szaniec

Zatwierdził: inż. Katarzyna Walkowiak

Poznań, 2016 r.

Ad.1.

Poddano ponownej analizie warianty planowanego przedsięwzięcia polegającego na montażu igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach.

Przyjęta przez Inwestora technologia i zakres budowy uzależnione były od typu niezbędnych do wykonania prac wynikających z profilu prowadzonej działalności i osiągnięcia jej opłacalności. Inwestor analizując planowane przedsięwzięcie brał pod uwagę możliwość wykorzystania terenu istniejącej trasy narciarskiej, posiadanie tytułu prawnego do terenu, dostępność do istniejącej infrastruktury technicznej i komunalnej oraz zagospodarowanie terenu pod planowaną inwestycję. Założenia takie wymagały przeanalizowania warunków techniczno-technologicznych i wymogów ochrony środowiska oraz racjonalnego podejścia do zagadnienia. Podstawowym argumentem w odniesieniu do wymogów ochrony środowiska, przemawiającym za wskazaną lokalizacją przedsięwzięcia jest jego realizacja na terenie już wykorzystywanym do przedmiotowego celu oraz naturalne ukształtowanie terenu nie wymagające jego przekształcania. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko nie będzie wykraczało poza granice terenu przeznaczonego na ten cel, zatem przyjęta do realizacji technologia i planowany rozmiar działalności spełnią w/w wymagania.

Natomiast jeśli chodzi o wariantowość lokalizacyjną planowanego przedsięwzięcia to można byłoby rozważać inną lokalizację. Wariant ten nie jest przede wszystkim racjonalny pod względem ekonomicznym, ponieważ Inwestor jest właścicielem działki i poniósł już koszty jej zakupu, a także poniósł koszty zrealizowanych we wcześniejszych etapach inwestycji. Lokalizacja przedsięwzięcia jest związana z efektywniejszym wykorzystaniem terenu. Analizowanie innych wariantów lokalizacyjnych jest zupełnie bezzasadne. Inwestor chce wykorzystać optymalnie istniejący stok narciarski poprzez korzystanie przez narciarzy przez cały rok. Pozostaje jedynie wariantowość technologiczna i czasowa.

Analizie podano następujące warianty:

- **I- wariant wybrany przez Inwestora do realizacji;** montaż igielitu z warstwą ułożoną na stoku (bez zdejmowania powierzchni darni),
- **II- racjonalny wariant alternatywny;** montaż igielitu z warstwą odcinającą od stoku,
- **III- wariant czasowy;** polegający na zmianie terminu realizacji przedsięwzięcia tj. na budowie poza sezonem wegetacyjnym i poza okresem lęgowym,
- **IV- wariant najlepszy dla środowiska;** (wariant I z uwzględnieniem wariantu III).

Inwestor zaplanował zakres działalności optymalny z technicznego oraz ekonomicznego punktu widzenia i posiadanego na ten cel terenu. Przy modernizacji stoku (trasy narciarskiej) na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach zostanie zastosowana technologia ułożenia igielitu bezpośrednio na stoku. Na części powierzchni stoku

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

znajdującej się w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego położona zostanie geowłóknina i na to płyty igielitu. Jednakże ostatecznie nie są jeszcze znane szczegółowe informacje i parametry dotyczące technologii montażu igielitu, które określone zostaną dopiero na etapie projektu budowlanego. Przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać negatywnie na środowisko, a Inwestor będzie mógł skorzystać z istniejącej już infrastruktury naśnieżającej i zraszającej wraz z istniejącymi już urządzeniami i zbiornikami.

Wariantem proponowanym przez Inwestora jest wariant I, który zastał przeanalizowany w raporcie, zgodnie z przedstawionymi założeniami technologicznymi, dla których zostało przeprowadzone oddziaływanie inwestycji na środowisko. Wariant ten zlokalizowany jest na częściach działek o numerach ewidencyjnych nr 17/3 oraz 26 obręb 6 Stary Lesieniec. Orientacyjne wymiary igielitu to około 5 600 m², w tym 400 m² to powierzchnia pasa wjazdowego przy orczyku, a 5 200 m² to powierzchnia zjazdowa. Działka jest własnością Inwestora. Celem realizacji przedsięwzięcia jest pokrycie części stoku w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach sztuczną nawierzchnią- igielitem. I wariant realizacyjny przedsięwzięcia proponowany przez Inwestora wraz z uwzględnieniem wariantu III polegającego na realizacji inwestycji poza sezonem wegetacyjnym i poza okresem lęgowym, należy uznać za najkorzystniejszy dla środowiska, bowiem dla zakładanego charakteru działalności oraz istniejących uwarunkowań lokalizacyjnych i techniczno-technologicznych, nie wystąpi zajęcie dodatkowych terenów. Obszar, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie ma charakter zgodny z funkcjonującym już użytkowaniem, nie występują na nim żadne elementy podlegające szczególnej ochronie, posiada swobodny dostęp do istniejącej infrastruktury, a jego realizacja nie wymaga znaczącej ingerencji w powierzchnię ziemi. Ponadto należy zaznaczyć, że stok narciarski funkcjonuje od 2009 roku wraz z całą infrastrukturą. Powierzchnia stoku w całości pokryta jest trawą. Walory krajobrazowe oraz przyrodniczo-topograficzne terenu, predysponują ten teren do ciągłego rozwijania i wzbogacania funkcji usługowo-turystyczno-rekreacyjnych, a planowana inwestycja jest zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dotychczasowym wykorzystaniem przedmiotowego terenu. Realizacja, funkcjonowanie, jak również ewentualna likwidacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie wywoływać zmian i ograniczeń środowiskowych dla terenów sąsiednich. Pomimo tego, że montaż igielitu spowoduje zwiększenie ruchu turystycznego w sezonie jego użytkowania, a więc w sezonie letnim, to jednak nie będzie to ruch powodujący znaczące i negatywne oddziaływania na środowisko. Należy wspomnieć, że obecnie ruch turystyczny w obrębie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” odbywa się przez cały rok (trasy piesze i rowerowe, restauracja, plac zabaw dla dzieci, wieża widokowa na szczycie stoku). Planowana inwestycja gwarantuje szybką realizację zamierzenia bez negatywnej ingerencji w środowisko. Wariant I wybrany do realizacji przez Inwestora z uwzględnieniem III wariantu czasowego jest wariantem najkorzystniejszym

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

dla środowiska i najlepszym z punktu funkcjonalności modernizacji stoku. Pozawala on bowiem na minimalizację ingerencji w środowisko przyrodnicze (brak konieczności zdejmowania powierzchni darni z części stoku, brak ingerencji w obecne ukształtowanie terenu).

Jeśli chodzi o II wariant to technologia ułożenia igielitu będzie polegała na położeniu igielitu na warstwie odcinającej od stoku. W wariantcie tym technologia ułożenia igielitu będzie polegała na wykonaniu specjalnych podpór dobranych na etapie projektu budowlanego (drewniane bądź stalowe). Potem do tych podpór zostanie przymocowana elastyczna pianka. Kolejną warstwą jest siatka z tworzywa sztucznego i dopiero na to kładzioną jest właściwa warstwa igielitu. Wariant ten, pomimo iż jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, techniczno-technologicznego oraz prawnego punktu widzenia, prowadziłby jednakże do ograniczenia korzystania ze stoku w sezonie zimowym. W związku z tym, że igielitem nie będzie pokryty cały stok, lecz tylko jego dolna część znajdująca się w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego, co zostało zilustrowane na poniższym Rysunku 1, wybór tego wariantu byłby dla Inwestora niekorzystny zwłaszcza z ekonomicznego punktu widzenia, albowiem zamontowane podpory igielitu uniemożliwiłyby korzystanie z całego stoku w okresie zimowym. Zamysłem Inwestora nie jest jednak ograniczenie korzystania ze stoku w obecnej formie, lecz jego rozwój poprzez wzbogacenie oferty turystycznej Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec”.

Źródło: www.geoportal.pl

Rysunek 1. Lokalizacja przedsięwzięcia

W wariantcie III czasowym ważnym punktem jest, aby modernizacja stoku odbyła się poza sezonem wegetacyjnym oraz poza okresem lęgowym. Natomiast wyłączenie z użytkowania części stoku po zrealizowaniu przedsięwzięcia nie ma znaczenia, ponieważ teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie jest już przekształcony antropogenicznie.

Wariant proponowany przez Inwestora należy uznać za mało znaczący dla środowiska, co z punktu widzenia ochrony środowiska, jak i Inwestora w pełni uzasadnia jego wybór i kwalifikuje go jako korzystny dla środowiska.

Wnioski z analizy wariantów przedstawiono poniżej:

- **oddziaływanie na ludzi i dobra materialne**- w celu określenia wpływu planowanego przedsięwzięcia na ludzi i dobra materialne przeprowadzono wizje terenowe i analizy na podkładach mapowych oraz przeanalizowano udostępnioną przez Inwestora dokumentację środowiskową dla Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie powodowało dodatkowych emisji w zakresie hałasu i emisji do powietrza. Omawiana technologia ułożenia igielitu będzie bezpieczna dla osób pracujących na terenie przedsięwzięcia. Ponadto każdy pracownik biorący udział w realizacji przedsięwzięcia będzie zaopatrzony w odzież ochronną i będzie miał obowiązek przestrzegania przepisów bhp i ppoż. Przedmiotowa inwestycja nakłada na Inwestora szczególną dbałość o przestrzeganie reżimu techniczno-technologicznego eksploatowanych obiektów, zachowanie wszelkich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Przy wprowadzeniu zaprojektowanych rozwiązań techniczno-technologicznych, zachowaniu reżimu techniczno-technologicznego oraz warunków bezpieczeństwa projektowane przedsięwzięcie na każdym etapie nie powinno stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Zachowanie wszelkich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy minimalizuje bowiem możliwość negatywnego oddziaływania stosowanej technologii na życie i zdrowie ludzi. Personel pracujący przy realizacji inwestycji, jak i przewidziany do obsługi po zakończeniu przedsięwzięcia przeszkolony będzie z zakresu bhp i ppoż. Nie przewiduje się negatywnych skutków dla osób postronnych, co wynika z faktu, iż teren przedsięwzięcia jest oznakowany i nadzorowany, a działania związane bezpośrednio z przedsięwzięciem ograniczone są przestrzennie do działki Inwestora. Reasumując, z uwagi na powyższe nie przewiduje się pogorszenia stanu zdrowia i warunków życia ludzi- mieszkańców;
- **oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne**- planowane przedsięwzięcie nie będzie źródłem dodatkowych ilości powstawania ścieków

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”

wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

sanitarnych, technologicznych oraz opadowych. Wykorzystanie wody do nawadniania powierzchni wyłożonej igielitem będzie odbywało się w ramach istniejącego systemu naśnieżania. Do systemu naśnieżania używana jest czysta woda, nie zawierająca żadnych dodatków chemicznych, która nie spowoduje żadnego zanieczyszczenia zarówno wód jak i gleby. W ramach inwestycji nie przewiduje się zwiększania poboru wody w ramach naśnieżania, o której mówi decyzja na budowę systemu naśnieżania istniejącego już systemu. Analizując założenia planowanego przedsięwzięcia, jego wpływ na środowisko gruntowo-wodne należy uznać za znikome ze względu na brak nowych źródeł powstania ścieków;

- **oddziaływanie na siedliska przyrodnicze, zwierzęta, grzyby i rośliny**- w celu określenia wpływu przedsięwzięcia na rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze zostały przeprowadzone wizje terenowe oraz analizy na podkładach mapowych. Na części działek inwestorskich nie znajdują się elementy zieleni wysokiej, wymagające uzyskania pozwolenia na usunięcie drzew w związku z przedmiotową inwestycją. Na terenie części działek, na których będzie prowadzony montaż igielitu, w rezultacie przeprowadzonej wizji terenowej, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, czy grzybów oraz miejsc bytowania rzadkich gatunków zwierząt. Gwarantem zasobności danego siedliska jest gleba. Gleba wchodząc w zależności wraz z klimatem i wodą określa zdolność produkcyjną danego siedliska i umożliwia bądź ogranicza rozwój zespołów roślinnych. Gleba jest najmniej zmiennym elementem siedliska, sama też się wykształca najwolniej. Dlatego szkody poczynione w środowisku glebowym są najbardziej niebezpieczne, ponieważ pociągają za sobą lawinę niepożądanych przekształceń środowiskowych. W omawianym przypadku prace budowlane będą polegały na ułożeniu sztucznej nawierzchni igielitu jedynie na części istniejącego już stoku narciarskim wraz z całą infrastrukturą mu towarzyszącą. Obecnie teren pod inwestycję porośnięty jest trawą. Montaż igielitu spowoduje stałe wyłączenie z istniejącego biotopu powierzchnię ziemi wynoszącą ok. 5 600 m². Jednakże z uwagi na to, że igielitem nie będzie pokryty cały stok, lecz tylko jego dolna część, w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego, to nie ocenia się, aby położona warstwa igielitu stanowiła znaczącą barierę dla migracji ssaków, płazów i gadów. Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na tereny sąsiednie. Ocenia się również, że różnorodność biologiczna na omawianym obszarze nie podlega bezpośredniemu zagrożeniu na skutek planowanej inwestycji. Wynika to ze skali ingerencji w środowisko, które to zostało już przekształcone antropogenicznie;

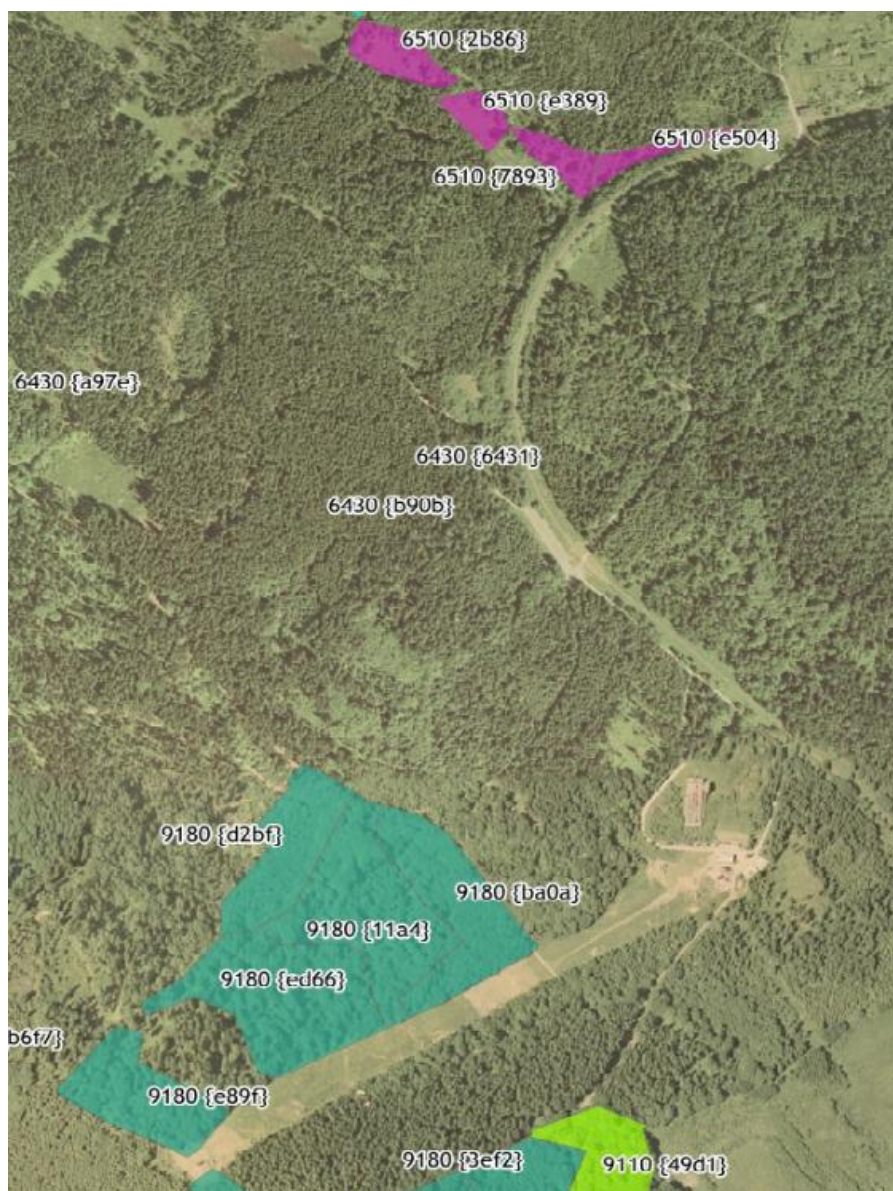
- **oddziaływanie na powierzchnię ziemi z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi**- planowana inwestycja ze względu na swój charakter nie będzie miała wpływu na deformację powierzchni ziemi, gdyż nie przewiduje się przemieszczeń gruntu czy też korekt jej fizjonomii;
- **oddziaływanie na zabytki i krajobraz kulturowy objęte istniejącą dokumentacją w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków**
- nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania przedmiotowej inwestycji na zabytki, ze względu na znaczną odległość.

Zastopowanie rozwoju infrastruktury turystyczno-narciarskiej w rejonie inwestycji to przede wszystkim ochrona przed ogólną antropopresją. Ograniczenie dynamicznie rozwijającego się narciarstwa w tym rejonie oprócz negatywnych skutków natury ekonomicznej dla Gminy Boguszów-Gorce, może spowodować silną presję na urządzenie terenów narciarskich w innych rejonach, które mogą być nie mniej przyrodniczo cenne. Wydaje się więc, że bardziej racjonalnym podejściem jest dopuszczenie do rozwoju istniejącej już infrastruktury narciarskiej.

Podsumowując analizę wariantów należy stwierdzić że wariant zaproponowany przez Inwestora w połączeniu z wariantem czasowym, z którego zostanie zaczerpnięty czas realizacji inwestycji poza okresem wegetacyjnym oraz poza okresem lęgowym jest jak najbardziej zasadny. Należy podkreślić że położenie igielitu w jakiegokolwiek technologii największe znaczenie będzie miało na powierzchnię czy też glebę. Ze środowiska naturalnego zostanie wyłączona część biotopu. Jednakże analizując teren, na którym inwestycja zostanie zrealizowana, można uznać, że nie wpłynie ona negatywnie na żaden komponent środowiska góry Dzikowiec i terenów sąsiednich.

Ad. 2

Siedlisko przyrodnicze 6510- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion eltioris* nie występuje na działkach, na których planowana jest inwestycja. Najbliżej zlokalizowany płat tego siedliska oddalony jest od miejsca inwestycji o ok. 1 km, co przedstawia poniższy Rysunek 2.

Źródło: baza danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

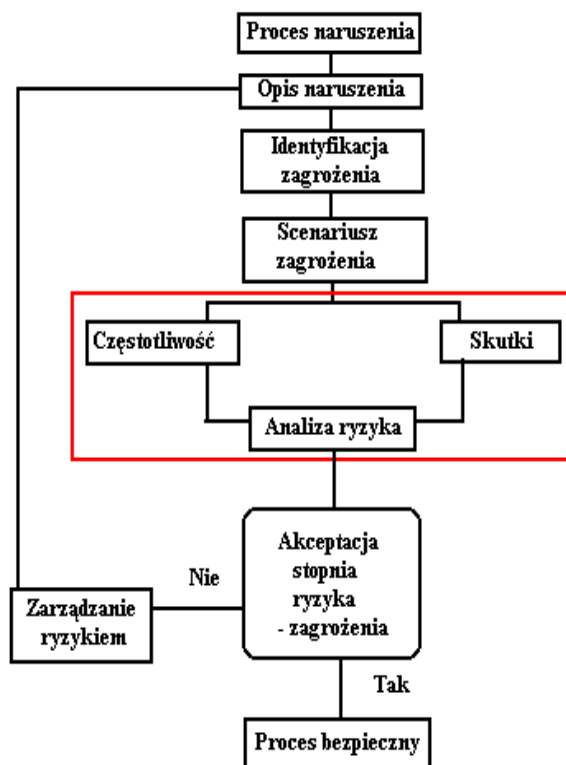
Rysunek 2. Lokalizacja siedliska 6510- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie.

Ad. 3

Podczas montażu igielitu nie przewiduje się zdjęcia darni ze stoku. Ponadto dla zminimalizowania oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko prace budowlane zostaną wykonane poza okresem lęgowym ptaków tzn. od 1 marca do 15 października.

Ad. 4

Inwestycja polega na modernizacji już wcześniej istniejącego przedsięwzięcia. Igielit zostanie położony na dolnej części istniejącego już stoku narciarskiego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszwie-Gorcach, w obrębie stoku narciarskiego orczykowego. Przedsięwzięcie nie zalicza się do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a więc jest zgodne z paragrafem § 3.1. Rozporządzenia nr 7 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2008 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich. Ponadto w związku z planowaną inwestycją polegającą na pokryciu istniejącego już stoku narciarskiego igielitem nie będą występowały żadne prace czy też działania wymienione w § 3.1. Rozporządzenia nr 7 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2008 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich. Ponadto by dokonać odpowiedniej oceny wpływu planowanej inwestycji na elementy Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich dokonano algorytmu analizy procesu technologicznego, którego rozwiązanie pozwala na uniknięcie skażenia środowiska w wyniku emisji lub awarii przemysłowej (Zarzycki R. 1999), na potrzeby opracowania zmodyfikowano go do procesu naruszenia, zgodnie z poniższym Rysunkiem 3.

Rysunek 3. Algorytm procesu naruszenia

1. Proces naruszenia- w wyniku istniejącej już inwestycji zostało naruszone środowisko w sposób odwracalny. Istniejący stok zostanie w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego pokryty igielitem. Nie zostanie zdjęta darń z części stoku objętej opracowaniem.
2. Opis naruszenia- naruszenie pomimo, że wywoła zmiany w krajobrazie, jest procesem odwracalnym.
3. Identyfikacja zagrożenia- zagrożenie jest nietrwałe natychmiast po ustaniu potrzeby naruszenia, przy zastosowaniu pewnych nakładów inwestycyjnych można teren przywrócić do stanu poprzedniego poprzez zlikwidowanie igielitu i rekultywację terenu, na którym była położona sztuczna nawierzchnia. Jednak w wyniku korzystania z części stoku również w sezonie letnim, może dojść do zwiększenia presji człowieka na środowisko.
4. Scenariusz zagrożenia- do takiego zagrożenia może dojść na skutek wzrostu liczby turystów, którzy będą mogli użytkować część stoku w sezonie letnim.
5. Częstotliwość- obecnie już te zagrożenia istnieją. Rocznie teren Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich odwiedza ok. 121 tys. turystów. Natomiast Ośrodek Sportowo-Rekreacyjny „Góra Dzikowiec” odwiedzany jest w czasie 6 miesięcy przez ok. 9,5 tys. osób. Zakładając, że w wyniku montażu igielitu, a co za tym idzie możliwości korzystania z części stoku przez cały rok, ruch turystyczny na terenie Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” zwiększyłby się o 100 % przez kolejne 6 miesięcy (co jest opcją maksymalną), byłby to wzrost o 15 % w porównaniu z całkowitym ruchem turystycznym na terenie Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich. Można więc stwierdzić, że inwestycja w tym zakresie w zestawieniu z tłem zwiększy zagrożenie w niewielkim stopniu. Również nie należy przypuszczać, że zwiększy się nagle ilość turystów przybywających do Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.
6. Skutki:
 - a) na skutek montażu igielitu w dolnej części stoku, w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego może dojść do rozdzielenia dotychczas jednorodnej populacji roślin i zwierząt i utrudnień w komunikacji pomiędzy nimi. Jednakże należy zauważyć, że planowane przedsięwzięcie jest kontynuacją, modernizacją i rozwojem już istniejącej infrastruktury i dotyczy jedynie części powierzchni stoku,
 - b) na skutek zwiększonego ruchu turystycznego może dojść do emitowania hałasu przez turystów oraz zanieczyszczenia naturalnego środowiska odpadami pozostawionymi przez turystów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.
7. Analiza ryzyka:
 - a) wydaje się, że największe niebezpieczeństwo tkwi w możliwości wystąpienia utrudnień migracji i komunikacji ssaków, płazów i gadów, spowodowanych

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”

wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

ułożeniem sztucznej nawierzchni. Podkreślić jednak należy, że warstwą igielitu pokryta zostanie jedynie część stoku, który obecnie jest już eksploatowany w celach turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, w związku z czym wystąpienie w/w ryzyka określić można jako znikome i nie wywierające negatywnego oddziaływania na okoliczne zwierzęta,

- b) w wyniku realizacji inwestycji nie będzie występowało niszczenie siedlisk, ani nie będzie występowało zjawisko erozji.

Można stwierdzić, że proces pokrycia części stoku igielitem będzie bezpieczny, ponieważ zostanie wykonany na części istniejącego już stoku (tylko w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego), na którym zlokalizowana jest cała infrastruktura. Ponadto ze stoku nie zostanie zdjęta darni. Podczas realizacji i eksploatacji inwestycji dojdzie do przykrycia gleby, w związku z czym zostanie ona wyłączona z istniejącego biotopu, co jednak nie jest procesem nieodwracalnym. Natomiast analizując wpływ planowanej inwestycji na wartości wizualne krajobrazu w rejonie opracowania, należy rozpatrzyć, w jaki sposób zmieni się dotychczasowy typ krajobrazu obszaru opracowania po zrealizowaniu inwestycji, jak zmienią się warunki jego ekspozycji i percepcji, a także w jakim zakresie utrzymane zostaną zasadnicze elementy krajobrazu decydujące o jego walorach. Inwestycja polegająca na montażu igielitu na części istniejącego już stoku narciarskiego, położona jest na terenie przekształconym antropogenicznie. Sama inwestycja nie zmieni więc ani nie pogorszy warunków krajobrazowych. Tereny działek znajdują się na terenach przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Nowa inwestycja w postaci montażu igielitu nie przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych, ale również nie zakłóci jej w drastyczny sposób. Planowane przedsięwzięcie nie przewiduje żadnej wycinki pasów leśnych. Planowane przedsięwzięcie jest obce naturze, jednakże wtopi się w całość już zagospodarowanego terenu.

Aby ograniczyć ingerencję w walory krajobrazowe Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich planuje się zharmonizowanie planowanego przedsięwzięcia z otoczeniem. W tym celu przewiduje się zamontowanie igielitu w kolorze zielonym, dostosowanym do tła. Biorąc pod uwagę, że igielit zostanie położony jedynie w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego, a więc w dolnej części stoku, to sztuczna nawierzchnia nie będzie znacząco pogarszać walorów krajobrazowych góry Dzikowiec, igielit będzie bowiem harmonizować się z naturalnym kolorem stoku. O pięknie krajobrazu bowiem decyduje spójność obrazu całości, a nie wyłącznie jakość poszczególnych jego komponentów. Podsumowując trzeba stwierdzić, że wydaje się właściwe, iż planowana inwestycja służąca rozwojowi turystyki i uprawianiu narciarstwa zostanie zlokalizowana na stoku już istniejącym, co pozwoli na rozwój regionu. Naturalny krajobraz góry Dzikowiec jest już zakłócony. W tej sytuacji pokrycie części stoku igielitem nie wpłynie w zasadniczy sposób na pogorszenie obecnego krajobrazu góry Dzikowiec.

Ad.5.

Ptaki są jedną z najlepiej poznanych grup zwierząt, a jednocześnie z racji swojej pozycji w drabinie troficznej, grupą częstokroć najbardziej zagrożoną. Jednocześnie ptaki są doskonałym bioindykatorem, wskaźnikiem jakości środowiska przyrodniczego, stąd też duże znaczenie tej grupy zwierząt w międzynarodowych aktach prawnych dotyczących ochrony przyrody, konwencjach i dyrektywach.

Zestawienie ornitologicznej wartości tego terenu z ewentualnymi zagrożeniami, które powodować może każda inwestycja w skomplikowanym ekosystemie przyrodniczym Sudetów powinno udzielić odpowiedzi na podstawowe pytanie: czy powiększenie infrastruktury turystycznej w tym rejonie w zaplanowanym rozmiarze spowoduje nieodwracalne straty w awifaunie, czy też przy zachowaniu określonych standardów i działań prewencyjnych będzie miało nieistotny wpływ na awifaunę omawianego terenu.

Tabela 1. Charakterystyka gatunków ptaków wraz z przewidywanym wpływem inwestycji na ich populację

Gatunek	Wielkość populacji w:		Status ochronny			Przewidywany wpływ inwestycji na populację w:	
	Obszarze Natura 2000 - Góry Kamienne	Obszarze Natura 2000 - Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie	1	2	3	strefie inwestycji	obszarach Natura 2000
<i>Accipiter nisus</i> – krogulec zwyczajny	-	56/101	+	lc		0	0
<i>Aegolius funereus</i> – włochatka zwyczajna	10	21	+	lc		0	0
<i>Alcedo atthis</i> – zimmerodek zwyczajny	1	3	+	vu		0	0
<i>Anas crecca</i> – cyraneczka zwyczajna	-	1	†	lc	-	0	0
<i>Aythya fuligula</i> – czernica		5/11	†	lc	-	0	0
<i>Bonasa bonasia</i> – jarząbek zwyczajny	10	3	†	lc		0	0
<i>Bubo bubo</i> – puchacz zwyczajny	2/3	5	+	lc		0	0
<i>Carduelis flammea</i> – czeczotka zwyczajna		5/10	+	lc	-	0	0
<i>Ciconia ciconia</i> – bocian biały	5/6	5	+	lc		0	0
<i>Ciconia nigra</i> – bocian czarny	4	13	+	lc		0	0

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko
 przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka
 Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
 wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

<i>Circus aeruginosus</i> – Błotniak stawowy	2	3	+	lc		0	0
<i>Columba oenas</i> – gołąb siniak	-	100/155	+	lc	-	0	0
<i>Crex crex</i> – derkacz zwyczajny	180	177	+	lc		0	0
<i>Cygnus olor</i> – labędź niemy	-	1	+	lc	-	0	0
<i>Dendrocopos medius</i> – dzięcioł średni	-	1	+	-		0	0
<i>Dryocopus martius</i> – dzięcioł czarny	100	102	+	lc		0	0
<i>Emberiza hortulana</i> – ortolan	4/7	9	+	lc		0	0
<i>Falco peregrinus</i> – sokół wędrowny	-	1	+	lc		0	0
<i>Falco Subbuteo</i> – kobuz	-	6/11	+	lc	-	0	0
<i>Ficedula albicollis</i> – muchotłówka białoszyja	-	1	+	lc		0	0
<i>Ficedula parva</i> – muchotłówka mała	3	9	+	lc		0	0
<i>Gallinula chloropus</i> – kokoszka zwyczajna	-	23/32	+	lc	-	0	0
<i>Glaucidium passerinum</i> – sóweczka zwyczajna	25	52	+	lc	-	0	0
<i>Grus grus</i> – żuraw zwyczajny	-	1	+	lc			0
<i>Lanius collurio</i> – dzierzbą gąsiorek	2000	607	+	lc		0	0
<i>Lullula arborea</i> – lerka	-	15	+	lc			0
<i>Milvus migrans</i> – kania czarna	1	1	+	lc		0	0
<i>Pernis apivorus</i> – trzmiełojad zwyczajny	3	7	+	lc		0	0
<i>Picoides tridactylus</i> – dzięcioł trójpalczasty	1/3	-	+	lc		0	0
<i>Picus canus</i> – dzięcioł zielonosiwy	20	48	+	lc		0	0
<i>Podiceps cristatus</i> – perkoz dwuczuby	-	2	+	lc	-	0	0

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

<i>Porzana porzana</i> – kropiatka	-	2	+	lc		0	0
<i>Rallus aquaticus</i> – wodnik zwyczajny	-	1	+	lc	-	0	0
<i>Sylvia nisoria</i> – jarzębatka	15	165	+	lc		0	0
<i>Tachybaptus ruficollis</i> – perkoz	-	7/22	+	lc	-	0	0

Objaśnienia do tabeli:

- w kolumnie „Status ochronny”, podkolumna 1: (+) oznacza gatunek chroniony w Polsce, (!) gatunek łowny, z okresem ochronnym; liczebność min/max,
- w kolumnie „Status ochronny” podkolumna 2: (vu) oznacza gatunek narażony według europejskiej czerwonej listy ptaków; (lc) oznacza gatunek najmniejszej troski według europejskiej czerwonej listy ptaków (*European Red List of Birds, European Commission, UE 2015*),
- w kolumnie „Status ochronny” podkolumna 3: (-) oznacza brak gatunku na liście europejskich wytycznych o ochronie wolno żyjących ptaków (w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG),
- kolumny dotyczące „Przewidywanego wpływu inwestycji na populację”: (0) przewidywany brak negatywnego wpływu; (!) przewidywany możliwy ujemny wpływ inwestycji na populację gatunku; (+) przewidywany możliwy, lokalnie dodatni wpływ inwestycji na populację gatunku.

Planowane przedsięwzięcie będzie zlokalizowane w obrębie dwóch obszarów Natura 2000. Po przeanalizowaniu uwarunkowań w zakresie aspektów przyrodniczych, należy stwierdzić, że w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia nie ma obszarów wodno-błotnych oraz przylegających do jezior. Według Planu Zadań Ochronnych dla obu obszarów oraz inwentaryzacji ornitologicznej, można stwierdzić, że przedmiotowa inwestycja planowana jest poza siedliskami przyrodniczymi oraz nie stwierdzono na jej terenie siedlisk (miejsc gniazdowania i żerowania) gatunków ptaków wymienionych w załączniku 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku, w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Dlatego też nie stwierdza się negatywnego wpływu inwestycji na populacje ptaków w miejscu jej występowania. Jako, że ewentualne oddziaływanie zamknie się w granicach inwestycji, nie stwierdza się również oddziaływania na gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 leżących poza planowanym przedsięwzięciem.

Inwestycja będzie zlokalizowana poza regularnymi miejscami gniazdowania i żerowania ptaków, jednak na jej terenie mogą pojawić się gatunki przemieszczające się pomiędzy

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

żerowiskiem, a miejscem gniazdowania, czy gatunki nielegowe (np. czeczotka). Wtedy to ptaki narażone mogą być na hałas emitowany przez turystów oraz urządzenia infrastruktury wyciągu oraz zderzenia z istniejącą już infrastrukturą, które w rezultacie prowadzić mogą do ich śmierci. Z uwagi na użytkowanie igielitu w sezonie letnim, nie przewiduje się wykorzystania sztucznego oświetlenia stoku, w związku z tym jego możliwe negatywne oddziaływanie na gatunki ptaków (dezorientacja lub błędna orientacja, przyciąganie lub odpychanie od środowiska zmienionego światła, utrudnione komunikowanie się) nie wystąpi.

Powyższe przykłady nie posiadają jednak większego znaczenia, dotychczas nie stwierdzono takich przypadków. Wymienić je należy jedynie ze względu na możliwość statystycznie nieistotnych, ale możliwych strat wynikających z istniejących już i projektowanych barier w postaci urządzeń infrastruktury turystycznej.

Ad.6

Integralność obszaru to stan gwarantujący zrównoważone trwanie populacji tych gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000. Cechę tę należy rozpatrywać jako właściwość bycia całym (nietkniętym, pełnowartościowym, kompletnym). Obszar Natura 2000 pozostanie integralny, kiedy będzie realizował właściwy sobie potencjał, zgodny z celami ochrony obszaru, zachowa zdolność regeneracji i odnawiania w dynamicznych warunkach, a także będzie wymagał jedynie minimalnego wsparcia z zewnątrz. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej odnośnie ochrony sieci Natura 2000, ocena tego, czy integralność obszaru podlega negatywnemu oddziaływaniu, powinna ograniczyć się do celów ochrony obszaru i koncentrować się na tym konkretnie obszarze.

Planowana inwestycja położona jest na terenie dwóch obszarów Natura 2000- Góry Kamienne PLH020038 oraz Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie PLB020010. Pierwszy z nich jest bardzo ważny dla ochrony rzadkich w Polsce podgórskich łąk *Polygono-Trisetion* oraz naskalnych muraw nawapiennych ze związku *Alysso-Sedion*. Natomiast drugi jest w skali Polski istotną ostoją lęgową dla wielu rzadkich i ginących gatunków ptaków, szczególnie tych związanych z lasami i ekstensywnie użytkowanymi łąkami.

Przedsięwzięcie w postaci położenia igielitu w obrębie stoku narciarskiego orczykowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, na których się znajduje. Przede wszystkim jest to modernizacja istniejącego już wcześniej przedsięwzięcia, nie będzie więc zauważalna fragmentacja obszarów, a więc ich struktura wewnętrzna nie zostanie ponownie zachwiana. Z racji tego, że na terenie inwestycji nie występują główne przedmioty ochrony obydwu obszarów Natura 2000, nie zostaną zdegradowane priorytetowe dla Wspólnoty siedliska, a inwestycja nie spowoduje negatywnego oddziaływania na poddane ochronie gatunki ptaków.

Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko

przedsięwzięcia pn. „Montaż igielitu na stoku narciarskim w obrębie wyciągu narciarskiego orczykowego na terenie Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego „Góra Dzikowiec” w Boguszowie-Gorcach”
wykonane przez: Ekolog Sp. z o.o., Poznań

Obszary te będą więc realizować swoje cele ochrony, bez negatywnej ingerencji pochodzącej z rozbudowy przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Dyrektywy Siedliskowej spójność sieci Natura 2000 jest głównym celem i podstawowym warunkiem zachowania siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w korzystnym stanie ochrony (KSO), w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie. Biorąc pod uwagę, że bezpośrednio na obszarze planowanej inwestycji nie znajdują się siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków obu obszarów, można stwierdzić, iż nie będzie ona miała negatywnego wpływu na spójność tychże obszarów.